

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 26. 2. 2020 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Františka Pokorného a soudců JUDr. Milana Suka a Mgr. Zdeňky Šebkové

takto:

K odvolání poškozeného **Mgr. M [redacted] K [redacted]** se podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu **ruší** rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 5. 11. 2019 č.j. 1 T 69/2018-804 **ve výroku o odkazu tohoto poškozeného s celým nárokem na náhradu škody na řízení občanskoprávní** a podle § 259 odst. 3 trestního řádu **se znovu rozhoduje** tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu se **obžalované H [redacted] L [redacted]**, narozené [redacted], **ukládá povinnost** uhradit poškozenému **Mgr. M [redacted] K [redacted]**, narozenému [redacted], **nemajetkovou újmu ve částce 30 000 Kč.**

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu **se tento poškozený odkazuje se zbytkem** svého nároku na náhradu nemajetkové újmy **na řízení občanskoprávní.**

Odvolání obžalované **H [redacted] L [redacted]**, narozené [redacted], proti témuž rozsudku se podle § 256 trestního řádu **z a m í t á.**

Jinak zůstává napadený rozsudek beze změny.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byla **obžalovaná H [redacted] I [redacted] uznána vinnou, že:**
v přesně nezjištěné době, nejméně v listopadu 2014, v místě bydliště svých rodičů manželů C [redacted] v [redacted], okr. [redacted], na adrese [redacted], a v [redacted], v místě jejího tehdejšího bydliště a bydliště jejího syna M [redacted] K [redacted], opakovaně naváděla svého syna M [redacted] K [redacted], nar. [redacted], aby policii řekl, že mu jeho otec strkal prsty do konečníku a dával penis do úst, ačkoliv věděla, že to není pravda, toto pak syn skutečně dne 17.11.2014 před policistkou v [redacted] uvedl, na základě toho bylo vedeno na Policii ČR, Odboru obecné kriminality, 3. oddělení, SKPV Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy pod č.j.: KRPA-455476/TC-2014-000073 trestní řízení ve věci podezření ze spáchání zvlášť závažného zločinu znásilnění podle § 185 odstavec 1, odstavec 2 písmeno a), odstavec 3 písmeno a) trestního zákoníku, kdy i v průběhu prověřování toto nezletilý před policisty při výslechu dne 12.12.2014 zopakoval a uváděl toto i před psychology, avšak trestní řízení bylo pravomocným usnesením Policie ČR ze dne 4.3.2015 pod číslem jednací KRPA-455476-39/TC-2014-000073 odloženo dle § 159a odstavec 1 trestního řádu s tím, že ve věci nejde o podezření ze spáchání zvlášť závažného zločinu, kdy obžalovaná takto jednala v době, kdy probíhal mezi tehdy manželí K [redacted] spor o styk s nezletilým synem M [redacted] K [redacted], křivým obviněním Mgr. M [redacted] K [redacted], nar. [redacted], se snažila dosáhnout jeho trestního stíhání a v důsledku toho mu zabránit ve styku s jejich synem, čímž chtěla narušit vztah mezi synem a otcem, a tímto svým jednáním negativně ovlivnila citový a mravní vývoj nezletilého tak, že pokud by následně nedošlo ke svěření nezletilého otci, byl by jeho citový a mravní vývoj narušen v oblasti emočního zakotvení i zrání a v oblasti vytváření mravních standardů a obecného pocitu jistoty a bezpečí.
2. Toto jednání obžalované okresní soud právně kvalifikoval jednak jako přečin křivého obvinění podle § 345 odstavec 2, odstavec 3 písmeno c) trestního zákoníku (za použití ustanovení § 22 odstavec 2 a § 2 odstavec 1 trestního zákoníku), jednak jako přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odstavec 1 písmeno d) trestního zákoníku.
3. Obžalované byl uložen (za uvedenou trestnou činnost a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odstavec 4, přečin násilí proti úřední osobě dle § 325 odstavec 1 písmeno a) trestního zákoníku, pro které byla uznána vinou rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 5. 2018 číslo jednací 1 T 160/2016-881, kterým byl dále zrušen výrok o trestu v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 4. 2016 spisová značka 2 To 21/2016, kterým byla odsouzena pro přečin vydírání dle § 175 odstavec 1 trestního zákoníku, když Vrchní soud v Praze rozhodl ve věci Městského soudu v Praze spisová značka 49 T 7/2015 ohledně odvolání proti rozsudku ze dne 12. 1. 2016), dle § 345 odstavec 3 trestního zákoníku ve znění zákona číslo 287/2018 Sb., s použitím § 43 odstavec 2 trestního zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výkon jí byl dle § 81 odstavec 1 a § 82 odstavec 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4,5 roku. Dle § 43 odstavec 2 trestního zákoníku byl zrušen výrok o trestu rozsudku soudu prvního stupně ze dne 30. 5. 2018 č.j. 1 T 160/2016-881, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Dle § 229 odstavec 1 trestního řádu byl poškozený Mgr. M [redacted] K [redacted] odkázán s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.
4. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě **odvolání obžalovaná H [redacted] I [redacted] a poškozený Mgr. M [redacted] K [redacted]**. Oba svá odvolání podrobně zdůvodnili, obžalovaná prostřednictvím svého obhájce, poškozený prostřednictvím zmocněnce.
5. Vzhledem k tomu, jaká situace nastala ve vývoji obhajoby obžalované v této věci, při písemném zdůvodnění jejího odvolání a jeho přednesu ve veřejném zasedání u odvolacího soudu včetně postupně činěných návrhů obžalované na doplnění důkazního řízení, považuje krajský soud za vhodnější a přehlednější věnovat se nejprve obsahu odvolání poškozeného a poté přistoupit k rozboru odvolání podaného samotnou obžalovanou.

6. **Poškozený** Mgr. M. K. prostřednictvím svého zmocněnce odkázal na výrok napadeného rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o jím uplatněném nároku na náhradu nemajetkové újmy (§ 229 odst. 1 trestního řádu). Soudu prvního stupně v první řadě vytkl nerespektování názoru Ústavního soudu vyhovět při projednání té které trestní věci požadavku na určení konkrétního způsobu či stanovení výše přiměřeného zadostiučinění, kdy při úvaze o přiměřenosti výše náhrady nemajetkové újmy v penězích je rovněž nezbytné přihlídnout k samotnému účelu a funkcím tohoto institutu při ochraně osobnosti. Připomněl, že v případě všech dosavadních řízení týkajících se trestné činnosti obžalované obecné soudy včetně soudu prvního stupně respektovaly zmíněný názor Ústavního soudu ohledně přístupu k přiznání nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy. Poškozený tak uzavírá, že se jedná o zcela běžnou rozhodovací praxi a zažitý postup obecných soudů. Okresní soud však v napadeném rozsudku (strana 12, bod 16.) uvedl, že k řádnému rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy nemá dostatek důkazů, proto ho odkázal s celým jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních.
7. V této souvislosti poškozený vedle shora uvedeného upozornil i na odůvodnění rozsudku téhož senátu okresního soudu ze dne 30. 5. 2018 sp. zn. 1 T 160/2016, jímž byla obžalovaná uznána vinnou spácháním trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 trestního zákoníku a násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. V rámci tohoto řízení byl poškozenému přiznán nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 70 000 Kč, kdy za naprosto identické důkazní situace z hlediska prokazování způsobené nemajetkové újmy dospěl tehdy rozhodující senát k závěru, že jednáním obžalované došlo k narušení osobnostních práv poškozeného a náleží mu tedy náhrada nemajetkové újmy ve smyslu § 2956 Občanského zákoníku. Odkázal pak dále na důvody, pro které soud prvního stupně v tehdy posuzované věci takto rozhodl.
8. Poškozený připomněl, že tehdy zjištěné skutečnosti vedly soud k přiznání náhrady za nemajetkovou újmu bez nutnosti provádět detailní dokazování, neboť újma vzniklá poškozenému byla zcela zřejmá a k přiznávání náhrady za ni dochází napříč horizontálním i vertikálním spektrem obecných soudů zcela běžně.
9. Pokud tentýž senát nepřiznal poškozenému nárok na náhradu nemajetkové újmy pouze na základě výše uvedených skutečností, popírá sám svou rozhodovací praxi i názor Ústavního soudu na tuto otázku, když není jasné, proč k přiznání nároku na náhradu způsobené nemajetkové újmy nedošlo i v nyní posuzovaném případě za situace, kdy poškozený byl prokazatelně v předmětné době pod extrémním tlakem, vystresovaný, musel docházet k psychologovi, o kauze hojně psala média, poškozený byl nucen tuto situaci vysvětlovat své rodině a známým a podrobit se řadě znaleckých vyšetření včetně sexuologických zkoumání, zda není pedofil. Pokud v řízení vedeném u stejného soudu pod sp. zn. 1 T 160/2016 stačila témuž senátu k rozhodnutí o nároku poškozeného jeho výpověď, není jasné, proč nyní tento svůj postup nezopakoval. To za situace, kdy svědecká výpověď poškozeného nezůstala osamocena, ale byla podpořena celou řadou dalších provedených důkazů. Pokud okresní soud poškozenému vytýká, že řada jím tvrzených skutečností nebyla nijak doložena, ačkoliv doložena být mohla, a bylo by účelné vyslechnout některou z osob jeho příbuzenstva, je nutno takovou výtku odmítnout, pokud zároveň není zřejmé, proč okresní soud za této situace (tedy k doplnění dokazování v tomto směru) nepřistoupil. K tvrzení okresního soudu na straně 12 napadeného rozsudku o tom, že některá z údajných vyšetření se týkala jiných trestních řízení, je třeba připomenout, že některá byla potřebná právě pro posouzení této trestní věci. K nim by nedošlo, pokud by nebylo krivého obvinění poškozeného obžalovanou.
10. V souvislosti s přiznáním alespoň částečného nároku na náhradu nemajetkové újmy pak obžalovaný upozornil na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 4. 2016 sp. zn. 2 To 21/2016, který ostatně ve svém rozhodnutí cituje i soud prvního stupně a který se rovněž týkal trestné činnosti obžalované. Poškozený připomněl, k jakým závěrům tehdy došel Vrchní soud v Praze při rozhodování o jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy, a ty pak

v příslušné části podaného odvolání cituje. Uzavírá, že Vrchní soud v Praze správně přistoupil k prokázání způsobené nemajetkové újmy, zároveň svůj postup kvalifikovaně a racionálně odůvodnil. Podle názoru poškozeného měl soud prvního stupně v dané věci postupovat v souladu se závěry Vrchního soudu v Praze, byť rozhodujícího v jiné trestní věci. Pokud okresní soud uvádí, že pro rozhodování o nároku poškozeného by bylo nutno zkoumat souvislosti s jednotlivými trestními řízeními a s tím, co případně „již bylo přiznáno“, je nutno takový názor odmítnout, protože všechna předchozí rozhodnutí v trestních věcech obžalované dokázala spolehlivě oddělit konkrétní výši nemajetkové újmy a její přiznání pečlivě odůvodnit.

11. Poškozený připomněl i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2016 sp. zn. 49 T 7/2015, kde se uvádí, že nárok poškozeného na přiznání nemajetkové újmy je možno uplatňovat v řízení trestním, shledají-li orgány činné v trestním řízení, že konání obžalované naplnilo zákonné znaky skutkových podstat některého z trestných činů, nebo přestupkovém, případně občanskoprávním. Není proto pravdou, že bylo nutno zkoumat souvislosti s jednotlivými trestními řízeními. Skutečnost je naopak taková, že všechna dosavadní rozhodnutí dokázala spolehlivě konkrétní nároky od sebe oddělit a připravit tak prostor pro poměrně jednoduché vyčíslení a přiznání zbytku nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy bez nutnosti zkoumat další řízení v otázce poměru již přiznaného. Přiznání alespoň částečného nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy přímo v rámci vedeného trestního řízení bez nutnosti jeho odkazu na řízení ve věcech občanskoprávních tak soudu prvního stupně nic nebránilo.
12. Poškozený proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, event. v souladu s ustanovením § 259 odst. 3 trestního řádu sám rozsudkem rozhodl o přiznání nároku na náhradu nemajetkové újmy poškozenému.
13. Poškozený se prostřednictvím svého zmocněnce opakovaně vyjadřoval k odvolání obžalované a jeho doplnění, obsah jeho postupně činěných vyjádření bude shrnut níže.
14. **Pokud jde o obžalovanou**, jí podané odvolání a jeho odůvodnění, je třeba nejprve v souvislosti s dalšími úvahami odvolacího soudu připomenout právě vývoj obhajoby obžalované, která si až na sklonku vedeného trestního řízení zvolila jako obhájce Mgr. Jana Durčáka (plná moc ze dne 23.8.2019 na č.l. 761 spisu), který jejím jménem doplnil odvolání podáním ze dne 26. 11. 2019. Připomněl, že obžalovaná podala proti rozsudku soudu prvního stupně odvolání ihned po jeho vyhlášení a směřovala je jak do výroku o vině, tak i do výroku o trestu. Zdůraznil, že jeho klientka nepovažuje napadený rozsudek za správný. Okresní soud se dostatečně nevypořádal s obhajobou obžalované a znalecký posudek Psychiatrické nemocnice Bohnice je podle odvolatelky nedostatečný. Z výslechu znalce PhDr. Petra Goldmanna před soudem je zřejmé, že připustil možnost, že výpověď nezletilého M. K. mohla být ovlivněna jeho otcem. Obžalovaná tak měla být v dané trestní věci obžaloby zproštěna, příp. odvolací soud by měl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.
15. Takto podané odvolání splňovalo i podle názoru Krajského soudu v Plzni náležitosti stanovené trestním řádem (§ 249 odst. 1 trestního řádu) a nic tak nebránilo předložení této trestní věci zdejšímu soudu k odvolacímu řízení. Nebylo signalizováno, že by takto zdůvodněné odvolání mělo být následně blíže doplněno, proto krajský soud po seznámení se se spisovým materiálem nařídil dne 15. 1. 2020 (vypraveno dne 20. 1. 2020) veřejné zasedání ve věci na 12. 2. 2020.
16. Až podáním ze dne 31. 1. 2020 (digitálně podepsaným obhájcem 3. 2. 2020) bylo v podstatném rozsahu argumentačně doplněno odvolání obžalované.
17. V tomto doplnění odvolání obžalovaná nejprve odkázala na článek Prof. JUDr. Pavla Šámala, Ph.D., jehož podstatou je, že soud sice nemůže libovolně nahradit odborný závěr znalce vlastním, v dané otázce laickým míněním, ale může a je povinen prověřit znalecký posudek zejména z toho hlediska, zda znalec přihlédl ke všem skutečnostem, které mají význam pro podání posudku, a zda se skutková východiska znaleckého posudku opírají o skutečnosti v trestním řízení náležitě zjištěné, nebo naopak o skutečnosti, které jsou pochybné, ba dokonce odporují jiným

výsledkům dokazování. V případě závažných skutkových rozporů a pochybností o správnosti znaleckého posudku, které se nepodaří odstranit, musí soud postupovat podle pravidla „*in dubio pro reo*“, a rozhodnout ve prospěch obviněného. Nelze tak ponechávat bez povšimnutí věcnou správnost znaleckého posudku, slepě důvěřovat závěrům znalce, což by ve svých důsledcích znamenalo popření zásady volného hodnocení důkazů soudem podle jeho vnitřního přesvědčení, a naopak privilegiovat „znalecký důkaz“ a přenášet odpovědnost za skutkovou správnost soudního rozhodování na znalce.

18. Bylo připomenuto, že obžalovaná do spisu založila v kopii část díla „Soudní psychiatrie a psychologie, 4. aktualizované vydání“, které bylo oceněno prestižní Kuffnerovou cenou České psychiatrické společnosti. Podstatou založení tohoto důkazu obžalovanou do spisu bylo posouzení věrohodnosti výpovědi, zjišťování míry pravděpodobnosti, zda výpověď je věrohodná či nikoliv a zda se vypovídaná událost skutečně stala s tím, že „dle Mečříře“, jakmile vznikne podezření na zmenšenou věrohodnost, měli by znalci použít formulace, že výpověď nezletilého naprosto nepostačuje jako jediný důkaz trestného činu.
19. Podle obžalované okresní soud pominul (stručně shrnuto), že:
 - pokud nezletilý vypovídal jako svědek ve věku pěti let o údajném znásilnění poškozeným, byl hodnocen jako svědek se sníženou obecnou i konkrétní věrohodností,
 - sám znalecký ústav vypracoval znalecký posudek ze dne 15. 2. 2018.
 - znalec nemohl dospět k závěru, že nezletilý byl ze strany matky naváděn a ovlivněn k tomu, aby svého otce obvinil z nedovoleného sexuálního chování, takový závěr mohl učinit jen soud,
 - pokud ve věci byly u nezletilého zjištěny sklony ke zkreslování výpovědi a lhavosti, bylo zjištěno, že zásadně mění podávané informace, je zřejmé, že nezletilý nemůže být hodnocen jako věrohodný svědek,
 - v potaz bylo nutno vzít závěry týkající se samotného poškozeného Mgr. M█████ K█████, který je hodnocen jako osoba s histriónskými rysy, s vynikajícími manipulativními schopnostmi, z rysů jeho osobnosti jsou vyvyšovány mimo průměr dominance, nedostatečná sebekontrola, netrpělivost, problémy s dodržováním sociálních norem, vztahovačnost a zrychlené psychometrické tempo,
 - poškozený Mgr. M█████ K█████ referoval znalcům, že obžalovaná by měla exemplárně skončit ve vězení a znalec PhDr. Goldmann při hlavním líčení uvedl, že vztah poškozeného k obžalované je negativní a nelze si představit, že by poškozený nepřenášel svůj negativní vztah k obžalované na syna. Kruciólní otázkou je, zda nezletilý svou výpovědí naplňoval očekávání otce v rámci zaujaté strategie. V těchto souvislostech, které jsou pak dále podrobně rozebírány, byla znovu připomenuta zásada „*in dubio pro reo*“. Připomínána je dále doba, v níž nezletilý M█████ K█████ činil svědecké výpovědi, a námitky ke způsobu provedení jeho výslechu, který byl označen za procesně nepoužitelný právě proto, jakým způsobem byly poškozenému pokládány otázky, navazován s ním kontakt včetně toho, že lze mít pochybnosti i o tom, jakým způsobem byl nezletilý poučován bez možnosti nejprve se souvisle k věci vyjádřit.
20. Podle obžalované se soud prvního stupně dostatečně nevypořádal ani s možnou verzí obhajoby, že nezletilý mohl být naveden babičkou nezletilého, ačkoliv to vyplývalo z některých důkazů, což ostatně vyplývá ze znaleckých posudků, jakož i z podrobného výslechu znalce PhDr. Goldmanna před soudem. Tyto momenty okresní soudu pominul. Závěrem tohoto podání obžalovaná uvedla, že nezletilého nenaváděla, jen reagovala na vzniklou situaci, kdy jako matka měla o něho strach. Navrhla proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, případně ve věci sám rozhodl tak, že obžalovanou obžaloby v celém rozsahu zproští.
21. Při veřejném zasedání dne 12. 2. 2020 obhájce obžalované dále doplnil podané odvolání při jeho přednesu a zároveň odvolacímu soudu předložil písemné zpracování tohoto doplnění s tím, že

ještě předchozího dne do nočních hodin studoval videozáznam z výslechu nezletilého, proto dodatek odvolání nemohl zaslat soudu dříve. Vzněl opět výhrady k provedení výslechu nezletilého svědka za tehdejších okolností s tím, že zopakoval, že jeho výslech nepovažuje za procesně použitelný. Opět zdůraznil výhrady k závěrům znalců zpracovávajících v této věci znalecký posudek, na základě něhož okresní soud posuzoval věrohodnost svědecké výpovědi nezletilého.

22. Z písemně zpracovaného dodatku odvolání je zřejmé, jaké konkrétní výhrady obžalovaná vznáší proti průběhu výslechu nezletilého M█████ K█████ od počátku navázání kontaktu vyšetřovatelky s nezletilým a jeho poučení s odkazem na literaturu, z níž vyplývá, jakým způsobem má být výslech nezletilého svědka veden. Připomněl, že svědkovi v jeho věku nemusí být zřejmý význam pojmu „svědek či výpověď“ apod. Je otázkou, zda nezletilý svědek tehdy pochopil své právo odmítnout výpověď pro případ, že by způsobil nebezpečí trestního stíhání osobě blízké. Vyšetřovatelka vždy hovořila o nekonkrétní hrozbě a svědek evidentně nepochopil, že matka může skončit ve vězení a že mu může hrozit, že ji neuvidí, pokud bude vypovídat. V této souvislosti obžalovaná poukázala i na dobu, po kterou se již vede toto trestní řízení a důkazy, které v této době byly opatřeny s tím, že po podání vysvětlení poškozeným nebyl důvod, aby následně byl prováděn výslech nezletilého bez účasti obhájce obžalované, protože osoba, která měla být obviněna, byla již známa, nicméně trestní stíhání bylo zahájeno až 21. 4. 2017. Obžalovaná uzavírá, že výpověď nezletilého je procesně nepoužitelná nebo minimálně jako úkon provedený bez účasti obhájce použitelná omezeně.
23. Právě z důvodu toho, že při veřejném zasedání u odvolacího soudu byla značně rozšířena argumentace odvolání obžalované, výhrady proti napadenému rozsudku a provedenému dokazování, na základě něhož byla posuzována vina či nevina obžalované, rozhodl se odvolací soud poté, co umožnil stranám vznést návrhy na doplnění dokazování, veřejné zasedání odročit na den 26. 2. 2020. To proto, aby zvážil, zda bude vyhověno návrhu obžalované na doplnění dokazování o opakovaný výslech znalce PhDr. Goldmann před odvolacím soudem, což byl návrh učiněný v reakci na vyjádření poškozeného prostřednictvím jeho zmocněnce při veřejném zasedání dne 12. 2. 2020 (dále viz níže). Předseda senátu stranám výslovně sdělil, že tento návrh bude zvážen v poradě senátu, která následovala poté, co byly ve věci předneseny konečné návrhy.
24. Dne 24. 2. 2020 pak bylo odvolacímu soudu doručeno další rozsáhlé doplnění odvolání obžalované „v reakci na vyjádření podjatého znaleckého ústavu a k podáním poškozeného, která nebyla obžalované doručena“.
25. K posledně uvedenému je třeba připomenout, že povinností soudu není doručovat stranám vyjádření k podanému odvolání, navíc obhájce obžalované měl možnost se s vyjádřeními poškozeného seznámit při veřejném zasedání, při kterých byla přednesena s odkazem na jejich písemná vyhotovení. Tohoto seznámení obhájce obžalované využil poté, co mu byla předložena k nahlédnutí. Ani tehdy nepožádal o zaslání jejich písemného vyhotovení, v čemž by mu bylo jistě odvolacím soudem vyhověno či by mu byla krátkou cestou pořízena jejich fotokopie.
26. „Doplnění odvolání“ ze dne 23. 2. 2020 zasláné odvolacímu soudu krátce před veřejným zasedáním dne 26. 2. 2020 bylo reakcí na vyjádření zmocněnce poškozeného při veřejném zasedání dne 12. 2. 2020, v němž bylo předloženo „vyjádření k doplnění odvolání obžalované H█████ I█████ ze dne 31. 1. 2020“, které je podepsáno PhDr. Petrem Goldmannem a datováno dnem 11. 2. 2020. Toto „vyjádření“ bylo předloženo stranám k nahlédnutí postupem podle § 213 odst. 1 trestního řádu, aby měly možnost se s jeho obsahem seznámit, nicméně krajský soud k němu následně přistoupil stejně, jako k již opakovaně zmiňovanému „doplnění odvolání“ obžalované z 23. 2. 2020. To proto, že zmíněné vyjádření nemůže být bráno v úvahu jako případné doplnění znaleckého posudku pro absenci příslušné znalecké doložky, zejména však (pokud by tak mělo být vnímáno) by bylo nutno vyžádat je orgánem činným v trestním řízení, v dané fázi řízení soudem. I vzhledem k tomu, že znalec v závěru zmíněného vyjádření hodnotí taktiku obžalované při uplatnění její obhajoby, což je hodnocení, které znalci zjevně nepřisluší,

nebral krajský soud toto vyjádření v potaz jako důkaz a při svém rozhodování se o ně neopíral. Vzhledem k tomu, že doplnění odvolání obžalované z 23. 2. 2020 obžalovanou bylo uplatněno v reakci právě na zmíněnou listinu předloženou zmocněncem poškozeného, a vzhledem k tomu, že prostor pro argumentaci v rámci přednesu odvolání byl vyčerpán ve veřejném zasedání dne 12. 2. 2020 a zmíněné „doplnění odvolání“ pouze opakuje a blíže rozvádí argumentaci již dříve uplatněnou a odvolacímu soudu známou, nebylo důvodu považovat zmíněné podání obhájce obžalované za další doplnění odvolání (pomineme-li dobu a fázi odvolacího řízení, v níž obhájce obžalované krátce před rozhodováním odvolacího soudu předkládá argumentaci, o kterou opírá odvolání obžalované). Za této situace dospěl krajský soud k závěru, že není důvodu poskytovat obhajobě další prostor pro doplňování „odvolací argumentace“, dokonce po přednesu konečných návrhů.

27. Lze tak shrnout, že pro své rozhodnutí bral Krajský soud v Plzni v potaz argumentaci uplatněnou obžalovanou v podáních ze dne 26. 11. 2019 a 31. 1. 2020, jakož i při veřejném zasedání dne 12. 2. 2020.
28. K argumentaci uplatněné obžalovanou v podaném odvolání a jeho doplnění se vyjádřil zmocněnec poškozeného. Ve vyjádření ze dne 13. 12. 2019 se uvádí (stručně shrnuto), že obžalovaná založila odůvodnění svého odvolání pouze na jediném argumentu spočívajícím v údajné nedostatečnosti znaleckého posudku Psychiatrické nemocnice Bohnice (dále „znalecký posudek ústavu“) a výsledku znalce PhDr. Petr Goldmanna. Zdůraznil, že závěry znaleckého posudku nestojí osamoceně, nýbrž jsou podporovány celou řadou dalších důkazů, s čímž se okresní soud řádně vyrovnal a neměl důvod pochybovat o závěrech znaleckého posudku ústavu pro účely tohoto trestního řízení. Stejně tak tomu je, pokud jde o výpověď znalce PhDr. Petra Goldmanna se zdůrazněním toho, že na dotaz zmocněnce poškozeného, zda znalci narazili při vyšetření na jakoukoliv indicii, že poškozený ovlivňoval nezletilého, odpověděl PhDr. Petr Goldmann, že nikoliv. Odvolání obžalované tedy není možno považovat za důvodné a nelze přisvědčit ani tomu, že by se okresní soud dostatečně nevypořádal s obhajobou obžalované. Bylo tak navrženo, aby krajský soud odvolání obžalované jako nedůvodné zamítl.
29. V podání ze dne 10. 2. 2020 se připomíná, že obžalovaná pokračuje ve zvolené strategii zpochybňovat každou jednotlivou skutečnost a vytrhávat vyřčená sdělení z jejich celkového kontextu s pokusem znepréhlednit důkazní situaci, což se dále v písemně vyhotoveném vyjádření rozvádí. Bylo zopakováno, že poškozený již ve svém předchozím vyjádření dostatečně odůvodnil, na základě kterých má za to, že okresní soud postupoval správně při zdůvodnění svých závěrů o vině obžalované. Pokud bylo obžalovanou poukazováno na to, že její syn je od útlého věku opakovaně podrobován traumatizujícím výpovědím a vyšetřeními, ačkoliv je zřejmé, že se ve věci angažovat nechce, připomíná poškozený, že syn obžalované je podrobován výslechům a vyšetřeními právě zásluhou jednání obžalované. Pokud jde o namítanou nepoužitelnost svědeckého výsledku nezletilého, bylo zdůrazněno, že výsledku byl po celou dobu přítomen soudce Okresního soudu v Klatovech, který dohlížel na zákonnost provedení takového procesního úkonu. Nebylo zjištěno, že by bylo zapotřebí jakékoli intervence soudce přítomného při výslechu nezletilého svědka. Poškozeného pak uzavírá, že doplnění odvolání obžalované je jakousi sbírkou účelově a z kontextu vytržených skutečností a falešných tvrzení, v důsledku čehož opět navrhl postup dle § 256 trestního řádu, tedy aby odvolání obžalované bylo zamítnuto.
30. Zmocněnec poškozeného měl možnost vyjádření k odvolání obžalované i při veřejném zasedání dne 12. 2. 2020, v němž setrval na argumentaci vyplývající z písemně vypracovaných vyjádření.
31. **Státní zástupkyně** Krajského státního zastupitelství v Plzni považovala napadený rozsudek za správný a navrhla zamítnout obě podaná odvolání jako nedůvodná dle § 256 trestního řádu.
32. **Krajský soud v Plzni** přezkoumal postupem podle § 254 trestního řádu z podnětu obou podaných odvolání napadený rozsudek, jakož i řízení, které mu předcházelo, vědom si zaměření odvolání odvolatelů a výroků, proti nimž mohli odvolání podat. Z podnětu odvolání obžalované

tak přezkoumával napadený rozsudek ve všech jeho výrocích, z podnětu odvolání poškozeného pak ve výroku o jeho odkazu s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. K vadám, které nebyly odvolateli vytkány, krajský soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků odvoláními napadených. Krajský soud poté dospěl k následujícím závěrům.

33. Předně je nutno zdůraznit, že podle závěrů odvolacího soudu nalézací soud věnoval objektivnímu posouzení této trestní věci a zejména viny či nevinu obžalované náležitou pozornost a nedopustil se podstatných vad řízení předpokládaných ustanovením § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu. V této souvislosti je nutno uvést, že ani krajský soud neshledal jakékoliv důvody pro označení svědeckého výsledku nezletilého poškozeného jako důkazu procesně nepoužitelného. Měl možnost seznámit se se zvukovým a obrazovým záznamem tohoto výsledku a musel zároveň vážít i to, v jakém věku byl nezletilý jako svědek vyslýchán. Obsah zmíněného záznamu pak odpovídá i přepisu tohoto výsledku do protokolu. Je evidentní, že vyslýchající se snažila navázat s nezletilým svědkem nejprve kontakt, poté mu vysvětlila, v jaké věci bude vyslýchán a připomněla mu (pro oživení si toho proč dochází k výsledku svědka), že ve věci již některé skutečnosti sděloval. Přiměřeně jeho věku ho také poučila o jeho právu odeprít svědeckou výpověď i úskalí, která by mohla nastat v případě, že by svědek svého práva odeprít svědeckou výpověď nevyužil. Způsob provedení výsledku tohoto nezletilého svědka tak splňuje požadavky ustanovení § 101 odst. 1 – 3 a § 102 trestního řádu.
34. Pokud jde o představy obhajoby, jak měl být svědek vyslechnut, považuje krajský soud příklady uváděné v odvolání obžalované za hraničící s možným zastrašováním svědka. Vyslýchající svědka podle názoru odvolacího soudu citlivě a srozumitelně poučila, za jakých okolností by svědek nemusel vypovídat. Pokud by měla zvolit výrazy, jako že svědek „matku již neuvidí“, případně „matka půjde do vězení“, považoval by krajský soud takové „poučení“ za svým způsobem svědka negativně ovlivňující či dokonce zastrašující. Pokud obhajoba namítala, že svědek nedostal možnost souvisle se k věci vyjádřit, jen těžko si lze představit, že chlapec ve věku nezletilého by byl schopen v době konání jeho výsledku nejprve souvislého projevu, jak lze očekávat u svědků podstatně starších. Významným je i to, co připomněl poškozený prostřednictvím svého zmocněnce, že výsledku byl přítomen soudce okresního soudu, který dbal na řádné provedení takového úkonu. Lze tak shrnout, že ani odvolací soud neshledal žádné skutečnosti, pro které by nemohl takto provedený důkaz hodnotit v kontextu s dalšími rovněž řádně provedenými důkazy dle § 2 odst. 6 trestního řádu.
35. Pokud jde o znalecký posudek Psychiatrické nemocnice Bohnice a výslech znalce PhDr. Goldmanna, byl podrobně vyslechnut za účelem stvrzení znaleckého posudku v hlavním líčení, v němž také odpovídal na dotazy stran. Krajský soud nemá jakéhokoliv důvodu doplňovat dokazování o opakovaný výslech tohoto svědka před odvolacím soudem. Vypracovaný znalecký posudek, jakož i výslech znalce, považuje za postačující pro rozhodnutí ve věci, tedy rozhodnutí objektivní a spravedlivé. Tento návrh na doplnění dokazování byl tedy odvolacím soudem zamítnut (dále viz níže).
36. Pokud jde o další důkazy ve věci provedené, má krajský soud za to, že dokazování a jeho rozsah odpovídá ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu. Důkazy byly provedeny v rozsahu nezbytném pro zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností. Provedené dokazování okresní soud vyhodnotil postupem dle § 2 odst. 6 trestního řádu, tedy jednotlivě, v souhrnu a na základě svého vnitřního přesvědčení. Svě úvahy týkající se posouzení viny obžalované pak přesvědčivě vysvětlil v odůvodnění napadeného rozsudku, který odpovídá požadavkům stanoveným v § 125 odst. 1 trestního řádu. Úvahy okresního soudu nepostrádají pravidel formální logiky a za situace, kdy odpovídají výstupům z provedení dokazování, je nutno jen vyzdvihnout ustanovení § 263 odst. 7 trestního řádu, dle něhož je odvolací soud vázán hodnocením důkazů soudem prvního stupně, pokud znovu či nově dokazování neprovádí. Taková zásadní situace v dané věci nenastala.
37. Krajský soud má oproti odvolatelce za to, že okresní soud věnoval potřebnou pozornost rozboru

obhajoby obžalované, s tou se vypořádal a vyhodnotil ji ve spojení s dalšími důkazy v této věci opatřenými a provedenými v hlavním líčení odpovídajícím procesním postupem. I krajský soud dospěl k závěru, že obžalovaná v podaném odvolání vytrhává některé souvislosti z kontextu, a to zejména ve snaze zpochybnit svědecký výslech nezletilého a znalecký posudek ústavu, o který se okresní soud při rozhodování o vině obžalované také opřel. V této souvislosti krajský soud nezjistil, že by okresní soud „slepě“ důvěřoval znaleckému posudku Psychiatrické nemocnice Bohnice a rezignoval na hodnocení tohoto důkazu v kontextu s důkazy dalšími. Závěry znalců totiž nezůstaly v této věci osamoceny, zapadají do skutečností uváděných samotným nezletilým či jeho otcem a jsou svým způsobem i v souladu s dříve provedeným znaleckým zkoumáním, které znalecký ústav promítl do svých závěrů. Ostatně závěry dřívějších znaleckých zkoumání v zásadě korespondují zjištěním, k nimž dospěl znalecký ústav.

38. Krajský soud nepovažuje za nutné reagovat jednotlivě na námitky vznášené obžalovanou k provedenému výslechu nezletilého či znaleckému posudku ústavu, případně v tomto směru doplňovat dokazování před odvolacím soudem. To proto, že s nimi se vypořádal již okresní soud v odůvodnění napadeného rozsudku, kde reagoval také na obhajobu zvolenou obžalovanou v této věci. Krajský soud by totiž musel jen opakovat argumentaci uplatněnou nalézacím soudem v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pro stručnost je tak možno na ně odkázat, což se ostatně týká i obsahu svědeckých výslechů poškozeného Mgr. M. K. a jeho syna. Stejně tak nepovažuje za nutné reagovat na subjektivní pocity poškozeného a jeho zmocněnce ze způsobu vedení obhajoby obžalované v dané věci. Od těchto momentů a vyjádření poškozeného se oprostil, plně respektujíc právo obžalované na obhajobu a spravedlivý proces. Na straně druhé však nebylo možno připustit, aby způsob vedení obhajoby vybočil z mezí ustanovení upravujících průběh odvolacího řízení (viz shora).
39. I přesto je třeba připomenout závěry písemně zpracovaného znaleckého posudku ústavu, z nichž vyplývá, že nezletilého vědomě ovlivňovala matka se svými rodiči ve snaze zabránit jeho funkčnímu kontaktu a vztahu s otcem. To je jednoznačný závěr, který dr. Goldman nezpochybnil (s vědomím poukazu obhajoby na literaturu zabývající se řešenou problematikou) ani při svém výslechu znalce oprávněného vystupovat před soudem, a který odpovídá i obsahu dalších ve věci provedených důkazů. Znalec z důvodů, které vysvětlil, nemohl odpovědět na veškeré dotazy obhajoby (z části pro znalce zavádějící), připustil i „strategii“ nezletilého při jeho výslechu, stejně tak to, že mezi jeho otcem a matkou nejsou dobré vztahy (s ohledem na zjištěné skutečnosti ani být nemohly), což nezletilý jistě mohl vnímat. Na straně druhé však znalec při vyšetření nezletilého vyloučil explicitní návod od otce, stejně tak jakoukoli indicii, že by poškozený nezletilého ovlivňoval (i přes závěry zaujaté k osobnostní struktuře poškozeného). Znalecký posudek ústavu sice připouští i ovlivnění nezletilého prarodiči za stejným účelem jako matkou, nicméně je třeba vnímat, že před soud byla postavena obžalovaná a jen ve vztahu k ní bylo možno rozhodovat o podané obžalobě a skutku kladenému opět pouze jí za vinu. V souvislosti s hodnocením důkazů okresním soudem je třeba zmínit i zásady ústnosti a bezprostřednosti, na základě kterých má nalézací soud vytvořeny ty nejlepší podmínky pro posouzení ve věci uplatněných verzí a jejich věrohodnosti. I v tomto směru se okresní soud zhostil svého úkolu v souladu se zákonem a správně dospěl k závěru, že o vině obžalované stíhanou trestnou činností důvodné pochybnosti nevznikly a není jakéhokoli důvodu pro užití obžalovanou zmiňované zásady „*in dubio pro reo*“, tedy v pochybnostech ve prospěch obžalovaného. Ostatně okresním soudem provedené vyhodnocení důkazů zásadních pro posouzení viny obžalované zapadá do mozaiky dalších provedených důkazů.
40. Pokud jde o právní posouzení jednání obžalované, k tomu obžalovaná zásadní námitky nevznesla, tedy nepolemizovala s tím, zda byla uplatněna v souladu se zákonem. Krajský soud má za to, že jednání obžalované naplnilo všechny znaky právních kvalifikací jejího jednání užitých okresním soudem. Proto je opět možno pro stručnost odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, které dostatečným způsobem vystihuje důvody, pro které okresní soud jednání obžalované kvalifikoval

tak, jak vyplývá z výroku jeho rozhodnutí.

41. Krajský soud akceptoval úvahy soudu prvního stupně i v otázce druhu a výměry trestu, vědom si toho, že obžalovaná je v této věci jedinou odvolatelkou, která mohla vedle výroku o vině napadnout i výrok o trestu, a nebylo možno porušit zákaz *reformationis in peius*, tedy zákaz změny k horšímu. Soud prvního stupně správně postihl, že je namíste uložení souhrnného trestu i za sbíhající se trestnou činnost a musel tak vážit všechny okolnosti nejen nyní posuzované, ale právě i sbíhající se trestné činnosti, tedy té, pro kterou byla uznána pravomocně vinnou ve věci soudu prvního stupně sp. zn. 1 T 160/2016 a Městského soudu v Praze sp. zn. 49 T 7/2015 (odsouzení obžalované v posledně označené trestní věci podleho uložení souhrnného trestu ve věci soudu prvního stupně sp. zn. 1 T 160/2016, v níž jí byl uložen trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 4 roků při současném zrušená výroku o trestu z předchozího pravomocného rozhodnutí). Pokud byl obžalované za dané situace při respektování podmínek uvedených v ustanovení § 43 odst. 2 trestního zákoníku uložen ještě trest odnětí svobody v trvání tří roků (tedy ve výměře, která dovoluje výkon trestu odnětí svobody ještě podmíněně odložit, a výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na delší zkušební dobu 4,5 roku (v rozmezí jeden rok až pět let), nejedná se podle odvolacího soudu v žádném případě o trest, který by byl nepřiměřený ve smyslu § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu. Soud prvního stupně správně reagoval i na důsledky, které s sebou nese uložení souhrnného trestu, tedy vyplývající z § 43 odst. 2 trestního řádu. Byť odvolací soud může mít určité výhrady ke stavbě výroku o trestu a jeho přehlednosti, má za to, že jen z tohoto důvodu nebylo nutno do výroku o trestu zasahovat. Okresní soud správně postihl, že jednání obžalované je nutno posuzovat podle zákona účinného v době rozhodování okresního soudu, protože ten je pro obžalovanou příznivější (§ 2 odst. 1 trestního zákoníku). Pokud jde o právní a kvalifikační věty, i ty mohly být pregnanterněji vyjádřeny, nicméně ani z tohoto důvodu nebylo třeba do napadeného rozsudku zasahovat.
42. Jiná situace pak nastala, pokud jde o rozhodování o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy uplatněného v této věci řádně a včas. Krajský soud se co do věcné argumentace ztotožnil s odvolatelem, tedy poškozeným Mgr. M██████████ K██████████, byť mu nárok přiznal v částce nižší, než poškozeným požadované (celkem 5 000 000 Kč).
43. S odkazem na občanský zákoník účinný od 1. 1. 2014 a jeho ustanovení § 2894, § 2951 a § 2956 včetně posouzení jednání obžalované a zásahu, které mělo do osobnostní sféry poškozeného (odhlédnuto od toho, jaké satisfakce se mu dostalo již v dřívějších trestních řízeních, byť ta spolu svým způsobem souvisejí, resp. se co do vztahu mezi poškozeným a obžalovanou prolínají), bylo třeba vycházet z toho, že jednání obžalované bylo takové intenzity, kdy nepostačí morální zadostiučinění. Jednalo se naopak o zásah spočívající v porušení nebo ohrožení osobnosti fyzické osoby v její zejména psychické integritě a evidentně i to, že protiprávní zásah obžalované je v přímé, resp. příčinné souvislosti mezi jejím jednáním a vzniklým následkem. Krajský soud si byl vědom, že určení výše nemajetkové újmy, resp. přiměřeného zadostiučinění se řídí zejména volnou úvahou, nicméně opřena by měla být i o konkrétní skutková zjištění. Zároveň však bylo třeba zvažovat i poměry obžalované a její možnosti nemajetkovou újmu hradit s vědomím toho, v jakých částkách již byla zavázána k obdobné náhradě v předchozích trestních věcech. Při výslechu před soudem prvního stupně v listopadu 2018 obžalovaná uvedla, že je na rodičovské dovolené, její příjem je 7 600 Kč, má dvě děti. K osobním poměrům zjištěným v tomto řízení uvedla, že je nemajetná, veškerý majetek „má v exekuci“. Za dané situace se zohledněním všech výše zmíněných skutečností tedy bylo rozhodnuto tak, že byl rozsudek soudu prvního stupně k odvolání poškozeného Mgr. M██████████ K██████████ zrušen ve výroku o jeho odkazu na řízení občanskoprávní s náhradou nemajetkové újmy a byl mu přiznán nárok ve výši 30 000 Kč (ú 228 odst. 1 trestního řádu). Obžalovaná tedy byla zavázána k povinnosti uhradit tomuto poškozenému nemajetkovou újmu v uvedené výši. Protože poškozený uplatňoval nárok v částce vyšší, než mu byla přiznána, byl s jeho zbytkem odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních (§ 229 odst. 2 trestního řádu).

44. V souvislosti s tímto výrokem odvolacího soudu je třeba připomenout, že jen z podnětu odvolání poškozeného Mgr. M█████ K█████ nebylo možno postupovat dle jedné z jím navržených alternativ, tedy za tímto účelem napadený rozsudek zrušit a věc vrátit okresnímu soudu. Takový postup totiž vylučuje ustanovení § 265 trestního řádu.
45. Pokud jde o odvolání obžalované H█████ I█████, je zřejmé z výše uvedené argumentace, že jejím námitkám uplatněným v podaném odvolání proti napadenému rozsudku vyhověno nebylo. Odvolání obžalované proto bylo zamítnuto jako nedůvodné postupem podle § 256 trestního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 26. 2. 2020

Mgr. František Pokorný v. r.
předseda senátu